

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА Статистика**

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

«СТАТИСТИКА»

підготовки спеціаліст

**спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства»
7.03050901 – «Облік і аудит»**

(Шифр за ОПП 2.8)

Харків
ХНУМГ
2014 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківським національним університетом міського господарства
імені О. М. Бекетова

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

І. В. Мількін

Обговорено та рекомендовано до видання Науково-методичною комісією
з напрямку підготовки (спеціальності) 7.03050401 – «Економіка підприємства»,
7.03050901 – «Облік і аудит».

Протокол № 1 від 02.09.2012р.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Статистика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки спеціаліста (перепідготовки спеціаліста на базі вищої освіти іншого напрямку) напрямів спеціальності 7.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)» і 7.03050901 – «Облік і аудит».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є розміри й кількісні співвідношення масових явищ і процесів в економіці.

Міждисциплінарні зв'язки:

Макроекономіка.

Мікроекономіка.

Вища математика.

Теорія ймовірності і математична статистика

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теорія та методологія статистичного аналізу соціально – економічних процесів явищ і процесів.
2. Аналітична статистика.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою* викладання навчальної дисципліни «Статистика» є формування знань щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації про соціально – економічні явища і процеси.

1.2 Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Статистика» є вивчення принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунку показників статистичного аналізу соціально – економічних процесів явищ і процесів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 144 годин / 4,0 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія та методологія статистичного аналізу соціально – економічних процесів явищ і процесів.

Тема 1. Методологічні засади статистики.

Статистика як наука і навчальна дисципліна. Статистичні дані. Явища та процеси суспільного життя. Предмет статистики. Теорія статистики. Соціально – економічна статистика. Галузева статистика. Статистика підприємства. Статистичний показник. Статистичне спостереження. Статистичний аналіз.

Тема 2. Статистичні спостереження.

Статистичне спостереження. Вимоги до статистичних спостережень. Підготовка статистичного спостереження. Реєстрація статистичних даних. Формування бази даних. Мета статистичного спостереження. Завдання спостереження. Об'єкт спостереження. Одиниця статистичного спостереження. Статистичний формуляр. Організаційний план статистичного спостереження. Час спостереження (об'єктивний час). Місце спостереження. Період (суб'єктивний час) проведення спостереження. Критичний час спостереження. Статистична звітність.

Тема 3. Зведення і групування статистичних даних.

Статистичне зведення. Просте зведення. Групове (складне) зведення. Централізоване і децентралізоване зведення. Статистичне групування. Групувальні ознаки. Атрибутивні (якісні) ознаки. Кількісні (варіаційні) ознаки. Дискретні (перервні) кількісні ознаки. Інтервальні (безперервні) кількісні ознаки. Інтервал групування. Типологічне групування. Структурне групування. Аналітичне групування.

Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники.

Абсолютні та відносні показники (величини). Функції узагальнюючих статистичних показників. Середні показники. Варіанти. Статистична вага. Середня арифметична проста. Середня арифметична зважена. Середня гармонічна проста. Середня гармонічна зважена. Середня геометрична проста. Середня геометрична зважена. Середня квадратична. Середня хронологічна. Середня прогресивна. Медіана.

Змістовний модуль 2. Аналітична статистика.

Тема 5. Аналіз рядів розподілу.

Ряди динаміки. Ряди розподілу. Атрибутивні ряди розподілу. Нагромаджені (накопичені, акумульовані) частоти. Варіаційні ряди розподілу. Варіаційний інтервальний ряд. Варіаційний дискретний ряд. Гістограма.

Тема 6. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.

Варіація. Розмах варіації. Середнє лінійне відхилення. Середнє квадратичне відхилення. Коефіцієнт концентрації. Коефіцієнт локалізації. Коефіцієнт осциляції. Лінійний коефіцієнт варіації. Квадратичний коефіцієнт варіації. Дисперсія. Характеристики форми розподілу. Коефіцієнти асиметрії. Коефіцієнт скошеності.

Тема 7. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків.

Факторні взаємозв'язки. Результативні взаємозв'язки. Стохастичний (імовірний) зв'язок. Кореляційний зв'язок. Парна і множинна кореляція. Метод порівняння паралельних рядів. Коефіцієнт кореляції рангів Спірмена. Коефіцієнта асоціації Юла і контингенції Пірсона. Метод аналітичного групування. Суть і етапи кореляційно-регресійного аналізу.

Тема 8. Аналіз інтенсивності динаміки.

Ряд динаміки. Моментальні ряди. Інтервальні ряди. Аналітичні показники в рядах динаміки. Абсолютний приріст. Абсолютний приріст швидкості. Темп зростання. Темп приросту. Абсолютне значення 1% приросту. Середні показники в рядах динаміки. Середній абсолютний приріст. Середній темп зростання. Середній темп приросту.

Тема 9. Аналіз тенденцій розвитку та коливань.

Визначення тенденції розвитку. Метод укрупнення інтервалів. Метод плинних середніх. Метод аналітичного вимірювання. Рівномірний розвиток. Розвиток по експоненті. Рівноприскорений (Гривноуповільнений) розвиток. Аналіз сезонних коливань. Інтерполяція та екстраполяція в рядах динаміки.

Тема 10. Індексний метод.

Індекс фізичного обсягу продукції (послуг). Індивідуальний індекс цін (тарифів) на певний вид продукції (послуг). Індивідуальний індекс собівартості продукції (послуг). Індекс кількості відпрацьованих людино-днів. Індекс вартості продукції. Індекс загальних затрат на виробництво продукції. Загальний індекс фізичного обсягу реалізації продукції. Загальний індекс цін. Агрегатний індекс цін. Індекс собівартості продукції змінного складу. Індекс собівартості одиниці продукції фіксованого складу. Індекс середнього рівня собівартості одиниці продукції структурних зрушень.

Тема 11. Вибірковий метод.

Генеральна сукупність. Вибіркова сукупність. Помилка вибірки (помилка репрезентативності). Проста випадкова вибірка. Механічна (систематична) вибірка. Типова (районована) вибірка. Середня (гніздова) вибірка. Комбінована вибірка. Ступенева вибірка. Мала вибірка. Моментне спостереження (метод моментних спостережень, моментний вибір). Систематичні помилки

репрезентативності. Випадкові помилки репрезентативності. Спосіб прямого перерахунку. Спосіб поправочних коефіцієнтів.

Тема 12. Подання статистичних даних: таблиці, графіки, карти.

Статистичні таблиці. Спискові статистичні таблиці. Територіальні статистичні таблиці. Хронологічні статистичні таблиці. Групові статистичні таблиці. Комбінаційні статистичні таблиці. Статистичний графік. Поле графіка. Графічний образ. Масштабні орієнтири статистичних графіків. Масштабна шкала. Експлікація графіка. Діаграми. Статистичні карти.

3. Рекомендована література

1. Акімов О.В. Статистика в малюнках та схемах. К - ЦУЛ, 2007. – 168 с.
2. Красовська Ю.В. та ін. Статистика. Навч.-методичний посібник для самостійного вивчення. К.: ЦУЛ, 2009. - 208с.
3. Кулинич О.І., Кулинич Р.О. Теорія статистики: Підручник 4 іє вид. – К. – «Знання», 2009 – 311с.
4. Крупа О.М. та ін. Статистика. -К . : Прут, 2008. - 240с.
5. Мазуренко В.П. Статистика. Навч.-метод, посібник для самостійного вивчення. К.: вид-во Київський університет, 2006. – 315с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання – комплекти тестових завдань для модульних робіт, індивідуальні завдання, теми для контрольної роботи.

Примітки:

1. Програма нормативної навчальної дисципліни визначає місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь. Програма нормативної навчальної дисципліни є складовою державного стандарту вищої освіти. Програма вибіркової навчальної дисципліни розробляється вищим навчальним закладом.
2. Програма навчальної дисципліни розробляється на основі освітньо-професійної програми.
3. Форма призначена для складання робочої програми навчальної дисципліни.
4. Формат бланка А4 (210×297 мм.).

Навчальне видання

Програма нормативної навчальної дисципліни

«Статистика»

підготовки спеціаліст

**спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства»
7.03050901 – «Облік і аудит»**

Розробник: **МІЛЬКІН** Ігор Вікторович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 447 а

Підп. до друку 22.03.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,2

Зам. № 9477

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.